

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/7750
SK. 85

24 Nisan 2019
GÜNLÜDÜR

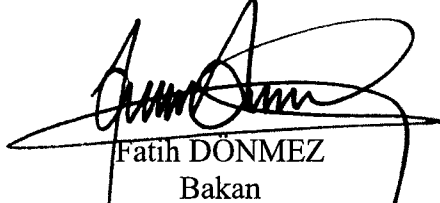
Sayı : 64272063-610- 9129
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-7750)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 24.01.2019 tarihli ve 43452547-120.07-418848 sayılı yazısı
b) Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığı'nın 08.02.2019 tarihli ve 48360949-610-E. 21970 sayılı yazısı

İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet BEKAROĞLU'un Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Sayın Fuat OKTAY'a tevcih ettiği, Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Sayın Fuat OKTAY'ın da kendileri adına tarafımdan cevaplandırılmasını tensip ettikleri, 7/7750 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Fatih DÖNMEZ
Bakan

Ek :7-7750 Esas Numaralı Önerge Cevabı (2 sayfa)

Dağıtım:

Gereği:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Bilgi:

Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığına

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET
BEKAROĞLU YAZILI SORU ÖNERGESİ VE
CEVAPLARI**

DÖNEM
27-2

ESAS NO
7-7750

Sorular:

3213 sayılı Maden Kanununun "Madencilik faaliyetlerinde izinler" başlıklı 7'nci maddesinde; "Madencilik faaliyetlerinin yapılması ve ruhsatlandırma işlemlerinin yürütülmesi ile ilgili olarak yeni verilecek ruhsat alanlarına maden işletme yöntemi, faaliyetin yapıldığı bölge, madenin cinsi, yapılacak yatırımın çevresel etkileri, şehirleşme ve benzeri hususlar dikkate alınarak, temdit talepleri dahil ruhsat verilen alanlarda kazanılmış haklar korunmak kaydıyla, ilgili kurumların görüşleri alınarak Bakanlık tarafından kısıtlama getirilebilir. İlk müracaat veya ihale yolu ile yapılacak ruhsatlandırmalarda müracaatın yapılacağı alanlar diğer kanunlar ile getirilen kısıtlamalar gözönüne alınarak Bakanlıkça ruhsat müracaatına kapatılabilir. Kısıtlama gerekçesi ortadan kalkan alanlar ihale yoluyla aramalara açılır. Bu Kanun dışında madencilik faaliyetleri ile ilgili olarak yapılacak her türlü kısıtlama ancak kanun ile düzenlenir." denilmektedir.

Aynı maddeye ek fıkra ise; "Özel çevre koruma bölgeleri, milli parklar, yaban hayatı koruma ve geliştirme sahaları, muhafaza ormanları, 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununa göre korunması gerekli alanlar, 1 inci derece askeri yasak bölgeler, 1/5000 ölçekli imar planı onaylanmış alanlar, 1 inci derece sit alanları ile madencilik amacı dışında tahsis edilen ve Genel Müdürlük tarafından uygun görüş verilen elektrik santralleri, organize sanayi bölgeleri, petrol, doğalgaz ve jeotermal boru hatları gibi yatırım alanlarına ait koordinatlar ilgili kurumlar tarafından Genel Müdürlüğe bildirilir." ibaresi bulunmaktadır.

Rize ili Fındıklı ilçesi Çağlayan Vadisinde 1. Derece Doğal SİT Alanında kalan 101 Ada 1 Parselde kaim 2.185,65 Ha alanda Maden İşleri Genel Müdürlüğünce Maden Tetkik Arama Kurumu'na (MTA) IV. Grup Maden Arama Ruhsatı ile karot, kırıntı ve numune alma ile AR-GE amaçlı sondaj izni verilmiştir. Ruhsatın yürürlüğe giriş tarihi 29.12.2017 olup, ruhsatın bitim tarihi 29.12.2024'tür.

Ruhsat sahibi MTA'nın, söz konusu 1. Derece Doğal SİT Alanında karot, kırıntı ve numune alma ile AR-GE amaçlı sondaj işlerini Turkish Petroleum International Company (TPIC) adlı bir firmaya yaptırdığı söylenmektedir. MTA'nın 03.12.2018 tarih ve 62882759-154.01(2018-32-13-13)-E.23812 sayılı yazısında; sondaj çalışmalarının MTA'nın mühendisleri ile hizmet alımı mühendisler tarafından yapılacağı belirtilmişse de sondaj çalışmalarının TPIC firması elemanlarınca yapıldığı anlaşılmaktadır. Aynı yazıda; MTA'nın Hopa Kamp Şefliğinin adresinin Paluri Otel olduğu belirtilmekte ve MTA ile özel firma irtibat adreslerinin aynı olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum vatandaşların kafasında ciddi soru işaretleri oluşturmaktadır. Firma, bölgede sondaj çalışmalarına başlamış olup, ÇED raporu olmadan, yöre halkına bilgi verilmeden, hatta kolluk güçlerinden de habersiz yapıldığı ifade edilen bu sondaj çalışmalarına vatandaşlarımız kuşku ile bakmakta, bölgenin doğal SİT alanı özelliklerinin kaybolması endişesini taşımaktadırlar.

Vadide HES projelerinin geçtiğimiz yıllarda İdare Mahkemesi kararlarıyla durdurulmasının gerekçesi olan Vadinin 'Doğal SİT Alanı' özellikleri devam etmektedir. Çağlayan Vadisi; tarihi konakları ve taş kemer köprüleriyle organik ürünlerin üretildiği bir organik vadi ve aynı zamanda turizm bölgesidir. Vadinin Doğal SİT Alanı özelliklerinin korunması yönündeki yargı kararlarını olumlu bulan vatandaşların beklentisi, yürütmenin de bu hassasiyetleri gözetmesidir. TPIC'in çeşitli kimyasallar kullanarak bölgede sondaj yaptığı, bu çalışmalarda kullanılan çeşitli kimyasalların dereye karıştığı ve toprağın aktığı derenin bulanıklaştığı çevre halkı tarafından ifade edilmektedir.

Bu bağlamda;

-3213 sayılı Maden Kanununun 7. maddesi hükümlerine göre 1. Derece Doğal SİT Alanı olan Arılı Vadisinde ÇED raporu alınmadan, halka bilgi verilmeden karot, kırıntı ve numune alma ile sondaj

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET
BEKAROĞLU YAZILI SORU ÖNERGESİ VE
CEVAPLARI**

**DÖNEM
27-2**

**ESAS NO
7-7750**

yapılması normal midir?

-MTA'nın karot, kırıntı ve numune alma ile sondaj işlerini TPIC adlı firmaya yaptırdığı iddiası doğru mudur? Doğru ise bunun yasal dayanağı var mıdır?

-Karot, kırıntı ve numune alma ile sondaj gibi müdahalelere maruz kalan Vadinin doğal özelliklerinin kaybolması riskine karşı ne gibi tedbirler alınmıştır?

-Karot, kırıntı ve numune alma ile sondaj çalışmalarında çeşitli kimyasallar kullanıldığı, bu kimyasalların ve toprağın dereye karışıp kirliliğe yol açtığı iddiaları doğru mudur? Bu konuda bir araştırma yapmayı düşünüyor musunuz?

-Yöre halkının şikâyetine neden olan, firmanın kontrolsüz ve denetimsiz şekilde sondaj yaptığına ilişkin ifadeler doğru mudur? İdare tarafından çalışmalar denetlenmekte midir?

Cevaplar:

Bahse konu sahada yapılması planlanan Karot, Kırıntı ve Numune Alma ile Bunlara Yönelik Sathi Hazırlık İşlemleri Prosesi; 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 17. Maddesinde yer alan "... Jeolojik haritalama, jeofizik etüt, sismik, karot, kırıntı ve numune alma ile bunlara yönelik sathi hazırlık işlemleri içeren faaliyetler için Çevresel Etki Değerlendirmesi kararı aranmaz." hükmü çerçevesinde yürütülmektedir.

Turkish Petroleum International Company (TPIC), 233 Sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 58'inci maddesi uyarınca, Bakanlar Kurulu kararı ile 1988 yılında petrol endüstrisinin bütün değer zincirinde faaliyet göstermek üzere Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı'na (TPAO) bağlı bir şirket olarak kurulmuş olup 12.10.2017 tarihinde Turkish Petroleum International Company ile Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü arasında karotlu sondajların yapılmasına dair anlaşma imzalanmıştır.

Sondaj çalışması, daha önce açılmış olan mevcut yol üzerinde gerçekleştirilmekte olup ormanlık alanda herhangi bir kazı ve yol çalışması yapılmamıştır. Bu nedenle, vadinin doğal özelliklerinin kaybolma riski bulunmamaktadır.

Sondaj çalışmaları sadece su ve bentonit ile yapılmakta olup, her hangi bir kimyasal kullanılmamaktadır. Bentonit, toprak yapısında doğal bir kil olup sağlığa ve doğaya herhangi bir zararı yoktur.

Sondaj yapılmadan önce Fındıklı İlçe Kaymakamlığı, İlçe Jandarma Komutanlığı ve Aslandere Köyü Muhtarlığı bilgilendirilmiş olup, yapılan çalışmalar İdare tarafından sürekli takip edilip denetlenmektedir.